

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΑΣ¹

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Τα στάδια της έρευνας και το πλάνο της έρευνας δεν θα ταυτιστούν τελικά με τα κεφάλαια στην τελική παρουσίαση της εργασίας

- Το πλάνο της έρευνας οργανώνει μια εργασία
- μια έρευνα πραγματοποιείται στην πράξη
- η εργασία παρουσιάζει ένα αποτέλεσμα που απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό

Δόμηση μιας εργασίας:

Σύμφωνα με μεθοδολογικά κριτήρια, ο αναγνώστης πρέπει να καταλαβαίνει προ πάντων τους στόχους, τα αποτελέσματα και τις βασικές σας ιδέες όπως αναπτύσσονται στην ανάλυση του κειμένου

Ο συγγραφέας πρέπει να προβλέπει την κριτική
Τίτλοι και ενότητες

* Ο πίνακας των περιεχομένων σχετίζεται με την επιχειρηματολογία σας

- Αποφεύγει την υπερβολική χρήση των υποενοτήτων που κόβουν το κείμενο
- Οι τίτλοι να φανερώνουν το περιεχόμενο των ενοτήτων και των υποενοτήτων και δεν πρέπει ποτέ να είναι μακροσκελείς
- Μια ενότητα και μια υποενοότητα απαριθμούνται σε σχέση με ένα σημαντικό θέμα

Εάν το κείμενο μέσα σε ένα τμήμα γίνεται υπερβολικά μακρύ, μπορεί εκεί να εισαγάγει τίτλους χωρίς τους αριθμούς, ή κάτι όπως (α) (1)

Πρέπει να υπάρχει συσχετισμός ανάμεσα στη ροή της επιχειρηματολογίας, στη δομή της εργασίας και την κατατοπιστικότητα του κειμένου σας

Η σελιδοποίηση

Υπάρχουν αρκετές σχολές ανάμεσα στις οποίες να ξεχωρίσουμε τους σημαντικότερους και χρήσιμους κανόνες:

¹ Τis επιμελήθηκε ο Ν. Ντάλντας, Καθηγητής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Αριθμείστε τις σελίδες:

- * η εισαγωγή: ρωμαϊκοί αριθμοί, κύριο μέρος: αραβικοί αριθμοί
- * παραρτήματα: του ειδικού τρόπου (παραδείγματος χάρη Α-1, κ.λπ..)

Headers

- * τίτλος του κεφαλαίου (σελίδες αριστερές)
- * τίτλος του κύριου τμήματος (ευθείες σελίδες)

Να αποφύγετε τις μακριές γραμμές:

- * Εάν χρησιμοποιείτε μικρή στο μέγεθος γραμματοσειρά να αποφεύγετε να γράφετε υπερβολικά μακριές γραμμές
- * Δεν είναι τυχαίο που συναντάμε 2 στήλες μέσα στα περιοδικά και αρκετές στήλες στις εφημερίδες
- * Είναι πολύ δύσκολος να παρακολουθήσουμε την ανάπτυξη του θέματος μέσα σε μια μακριά γραμμή
(ο αναγνώστη προσπερνά βιαστικά τέτοια κείμενα ή αδυνατεί να παρακολουθήσει προσεκτικά την ανάπτυξή τους)

Η μοντέρνα δομή της εργασίας

- * σχηματική και διαγραμματική παρουσίαση
 - Χρησιμοποίηση κάποιων στοιχείων (αυτόματα σχήματα, εικόνες, πίνακες, σχεδιάσματα κτλ)

Η οργάνωση της εργασίας

Τα πιο σημαντικά στοιχεία μιας επιστημονικής εργασίας

Στοιχεία	Σημασία	Κύρια λειτουργία
3.1. Πρόλογος	*	Προσωπικό πλαίσιο
3.2. Πίνακας περιεχομένων	**	πλοήγηση και καθοδήγηση στη μελέτη
3.3. Περίληψη	*	Στόχος, αποτέλεσμα και συνεισφορά
3.4. Εισαγωγή	***Στόχοι, εφαρμογή	
3.5. Κύριο μέρος	**	Ανάπτυξη
3.6. Συμπεράσματα	***	Αποτέλεσμα και συνεισφορά στην επιστήμη
3.7. Λίστα των πηγών	*	δέσιμο με τα δεδομένα της έρευνας
3.8. Ευρετήριο	*	πλοήγηση και καθοδήγηση στη μελέτη
3.10. Βιβλιογραφία	**	σύνδεση και καθοδήγηση στη μελέτη
3.9. Παραρτήματα	*	συσχετισμός με τα δεδομένα

Ο συγγραφέας πρέπει να δημιουργεί την επιθυμία στον αναγνώστη για να διαβάσει την εργασία στην ολότητα ολότητά της !!

Ο Πρόλογος

Ο πρόλογος δεν αποτελεί επιστημονικό τμήμα της εργασίας

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:

- να δοθούν ευχαριστίες σε κάποιους να αναφέρετε γιατί έχετε ενδιαφερθεί και ενασχοληθεί με το θέμα της εργασίας
 - * να κάνετε αναφορά για πράγματα που δεν έχετε κάνει
 - να αναγγείλετε μια συνέχεια στην έρευνα
- Προσοχή δεν πρέπει να συγχέεται τον πρόλογο και την εισαγωγή

Πίνακας περιεχομένων

Υπάρχει στην αρχή του κειμένου και μετά τον πρόλογο επειδή στη θέση αυτή εντοπίζεται ευκολότερα

Συνήθως συναντάμε και δύο πίνακες περιεχομένων. Έναν σύντομο για την κύρια δομή της εργασίας και έναν αναλυτικό με τις ενότητες και τις υποενότητες

Πρέπει να χαρακτηρίζεται από τη σωστή ανταπόκριση των τίτλων με τις σελίδες του κειμένου

Περίληψη

- * συχνά υποχρεωτική για τα άρθρα που εμφανίζονται μέσα σε επιστημονικές εκδόσεις και περιοδικά επιθεώρηση
- Συνήθως στις φοιτητικές εργασίες όλων των επιπέδων μπορεί η περίληψη να συμπεριληφθεί στην εισαγωγή ή να προηγηθεί πριν την εισαγωγή και μετά τα συμπεράσματα

Εισαγωγή

Η εισαγωγή είναι (μαζί τα συμπεράσματα) το πιο σημαντικό μέρος της εργασίας όσον αφορά το ρητορικό της πλαίσιο.

- Οι αναγνώστες πρώτα διαβάζουν την εισαγωγή και στη συνέχεια θα αποφασίσουν αν θα κοιτάξουν και το υπόλοιπο κείμενο της εργασίας

Ο αναγνώστης πρέπει να καταλάβει τουλάχιστον τα παρακάτω...

Στοιχεία	
Το ερώτημα	Ποια είναι η προβληματική της έρευνας και τα ερωτήματα που απορρέουν
	πώς οριοθετείται η πορεία της εργασίας
Η γλώσσα που χρησιμοποιείται	με ποιες έννοιες; ποιους καθορισμούς;
Η βασική πορεία της εργασίας	Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε
	ποια η δομή της εργασίας

Οι υποθέσεις της εργασίας

- παρουσιάζεται στο κύριο και βασικό μέρος κατά τη διάρκεια της βασικής παρουσίασης

* ο συγγραφέας δεν πρέπει να συγχέει την επιστημονική υπόθεση με τις δικές του υποθέσεις και τα ερωτήματα της έρευνας

- Μια γνήσια υπόθεση έχει νοήματος μέσα σε μια κάποια σχολή έρευνας και σκέψης: απορρέει από μια θεωρητική συζήτηση και παίρνει η μορφή μιας προσέγγισης και άποψης που πρέπει να εξεταστεί μαζί με τα δεδομένα.

Οι πιο σημαντικοί ορισμοί και προσδιορισμοί της εργασίας είναι αυτοί που βρίσκονται στο βασικό και στους επί μέρους τίτλους της εργασίας

Μια συζήτηση ή προσέγγιση σχετικά με τη μεθοδολογία

- εκτός αν αφιερώνετε ένα ολόκληρο κεφάλαιο σε αυτό που καθορίζει τη βασική πορεία της μεθοδολογίας που θα ακολουθήσετε

Ένας μικρός οδηγός για τον αναγνώστη

* βοηθά τον αναγνώστη

- συγχρόνως του δείχνετε ότι δεν κάνατε τίποτα από τύχη

Μια εισαγωγή σχετικά με το θέμα που μελετάτε

παραδείγματος χάρη εάν μελετάτε μια πηγή ή βασικό κείμενο ή αρχειακό υλικό πρέπει να προηγηθεί μια σύνοψη με την παρουσίαση αυτού του υλικού μελέτης

Κύριο μέρος

Ο τρόπος ανάπτυξης εξαρτάται από τη μεθοδολογική προσέγγιση, από το αν έχει κατορθωθεί μια συνοχή στα κεφάλαια της εργασίας και σε συνέπεια με το κύριο θέμα, αν ο συγγραφέας κατορθώνει τη συναρμολόγηση των ιδεών στα κεφάλαια που αναπτύσσει

Μέσα σε όλες εμπειρικές μελέτες, είναι βασικό:

- να συζητήσετε και να αναλύσετε τα δεδομένα σας
- να αντιμετωπίσετε τη γνώση που υπάρχει μέσα στον τομέα της έρευνας σας
- να συσχετίσετε τα αποτελέσματα και τα ερωτήματα/υποθέσεις που διατυπώνονται στην αρχή της εργασίας σας

Ωστόσο πρέπει να αποφύγετε τις μακροσκελείς αναφορές σε στατιστικά δεδομένα

- προτιμήστε να χρησιμοποιείτε πίνακες και διαγράμματα που καθιστούν τις θέσεις σας πιο διαφανείς και ευκολονόητες για τον αναγνώστη

Η καλύτερη συμβουλή για το «θεωρητικό» μέρος μιας εμπειρικής εργασίας:

- Συχνά να αποφεύγεται ο βερμπαλισμός και να παρουσιάζεται αυστηρά η προβληματική της έρευνας

Όσον αφορά τη γραπτή ανάπτυξη και παρουσίαση είναι λάθος να συζητήσετε μια θεωρία ή άλλες εμπειρικές εργασίες ως παρουσιαστές της, αφού ο σκοπός σας είναι να μιλήσετε για τη δική σας έρευνα

Συμπέρασμα

Θυμίστε τα κύρια αποτελέσματα της έρευνάς σας.

συζητήστε την ισχύ των αποτελεσμάτων σας

να προσδιορίσετε τα ερωτήματα που εσείς δεν έχετε απαντήσει και να εξηγήσετε το λόγο

να αναρωτηθείτε για τη γενίκευση των αποτελεσμάτων σας

να διατυπώσετε μια θεωρία που θα συσχετίζονταν με τις άλλες εμπειρικές εργασίες που έχετε εξετάσει ή/και αναπτύξει.

Συγκρίνετε τα αποτελέσματά σας με εκείνοι άλλων εμπειρικών μελετών

(εάν αυτό δεν έχει γίνει μέσα στο κύριο μέρος)

Μπορείτε να διατυπώσετε νέα ερωτήματα.

Μπορείτε να συζητήσετε της πρακτικής χρησιμότητας της εργασίας σας.

(ειδικά εάν η εργασία δεν έχει μια κυρίως πρακτική κλίση)

εάν η εργασία σας ήταν πρακτική, θυμίστε ακόμη μια φορά τις κύριες προτάσεις στους παραλήπτες της εργασίας.

Λίστα των πηγών

Ένδειξη όλων των αρχικών πηγών που χρησιμοποιήσατε πριν την βιβλιογραφία

Σύνταξη ευρετηρίου

επιτρέπει σε έναν αναγνώστη καλύτερα να προσεγγίσει την εργασία σας

Παράρτημα

επιτρέπει στον αναγνώστη για να αναπαραγάγει καλύτερα και να περιλάβει τις εμπειρικές αναλύσεις σας.

Βιβλιογραφία

πρέπει να περιέχει το σύνολο των επιστημονικών εργασιών που έχετε

χρησιμοποιήσει στις παραπομπές σας

Μερικές φορές οι συγγραφείς έχουν την τάση για να διογκώσουν μια βιβλιογραφία με όχι αναφερθέντα έργα. Αυτή η πρακτική είναι άχρηστη και άσχημη. Κάθε φορά που διαβάζετε ένα έργο ή άρθρο, θα πρέπει και να παρεμβάλλει μέσα στη βιβλιογραφία, εκτός αν δεν είναι αξιόλογο!

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Γνωστοποίηση και κατανόηση του θέματος

ο διδάσκων
που γνωστοποιεί το θέμα

- ⇒ δίνει οδηγίες για το γενικό πλαίσιο στο οποίο πρέπει να κινηθεί η εργασία
- ⇒ παραπέμπει σε σχετική βιβλιογραφία.

ο φοιτητής

- ⇒ αρχικά προσπαθεί να κατανοήσει τι ακριβώς ζητάει το θέμα
- ⇒ στη συνέχεια επιχειρεί τη συλλογή του κατάλληλου υλικού

2. Συλλογή του υλικού

Επιλογή βιβλιογραφίας

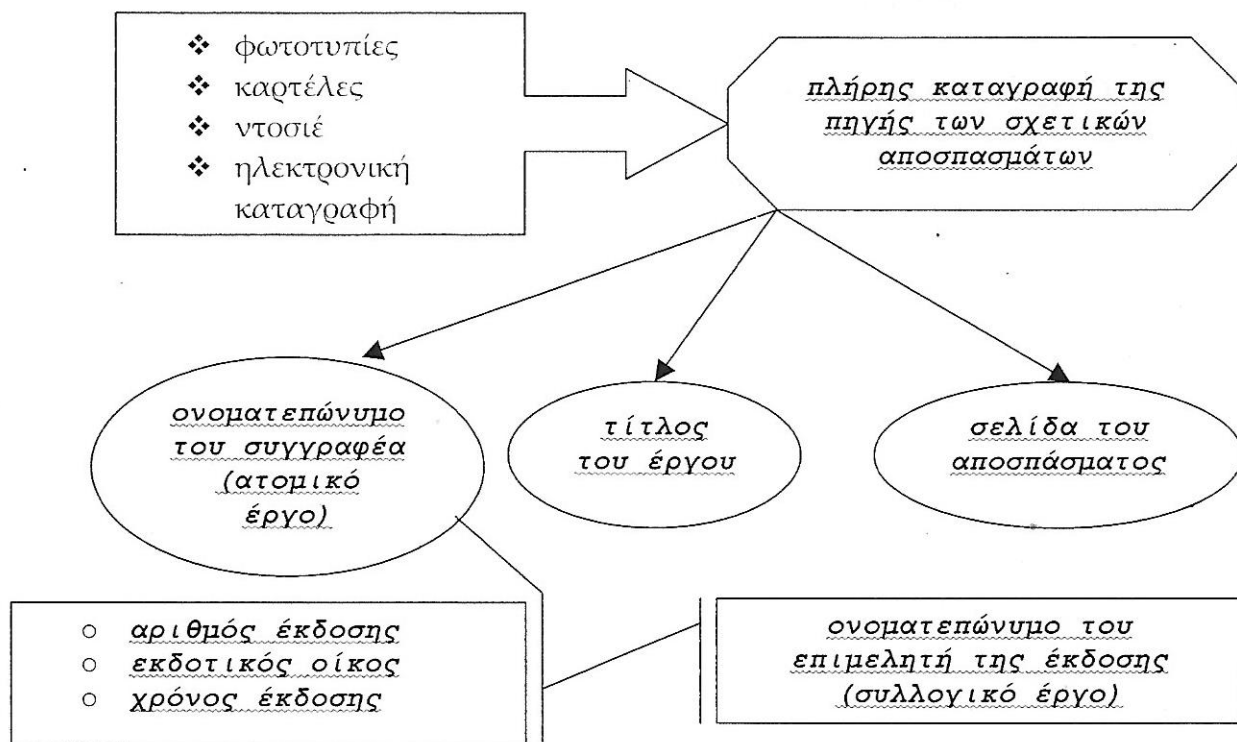
το εγχειρίδιο του μαθήματος

- ⇒ αναζήτηση των σχετικών λημμάτων στο ευρετήριο ή και στον πίνακα περιεχομένων
- ⇒ στις σχετικές υποσημειώσεις ή στο περιεχόμενο σχετικών σελίδων παρατίθεται ειδικότερη

αναζήτηση άλλων βιβλίων που προτείνει ο διδάσκων

- ⇒ Λημματικός κατάλογος βιβλιοθηκών και σπουδαστηρίων
- ⇒ Internet, telnet

3. Αρχαιοθέτηση του υλικού

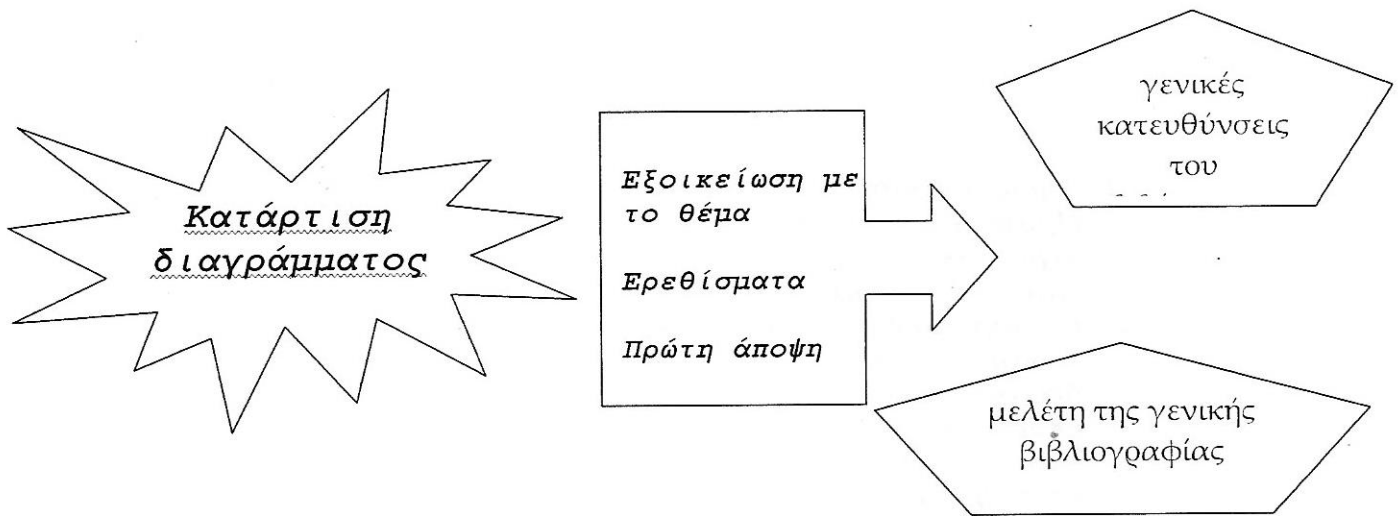

για τη σύνταξη των υποσημειώσεων ή του καταλόγου με τη βιβλιογραφία

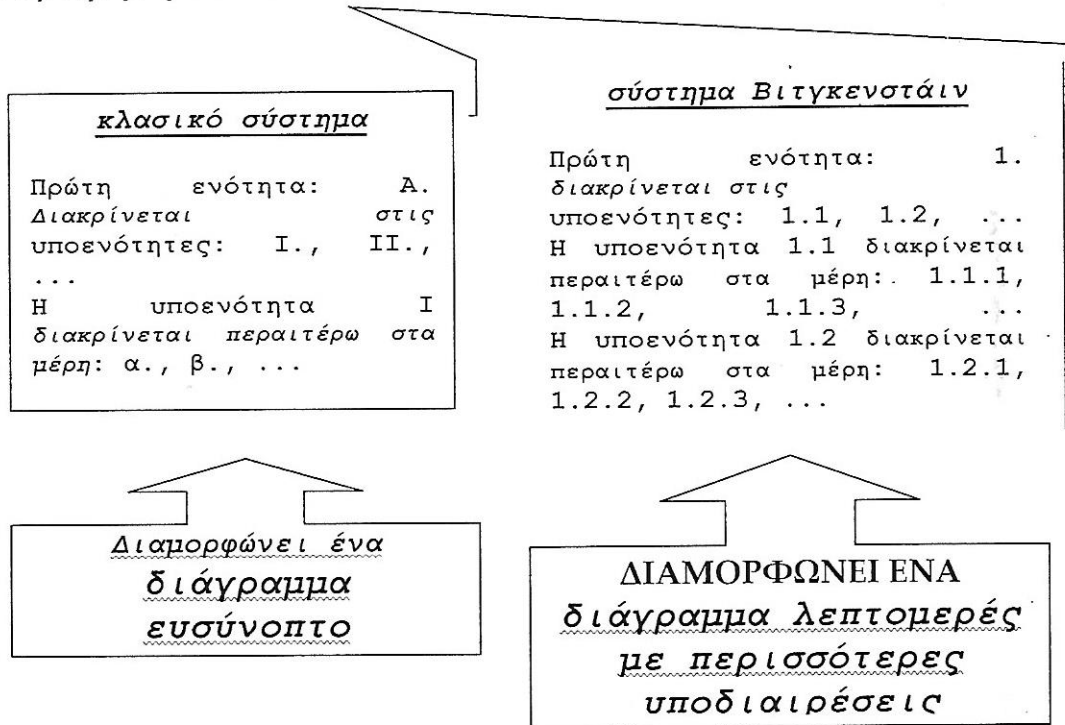
- ⇒ αντιγράφουμε το απόσπασμα
- ⇒ προσθέτουμε μια σχετική επικεφαλίδα
- ⇒ αναφέρουμε τις λέξεις κλειδιά
- ⇒ αναγράφουμε την πηγή

4. Το διάγραμμα της εργασίας

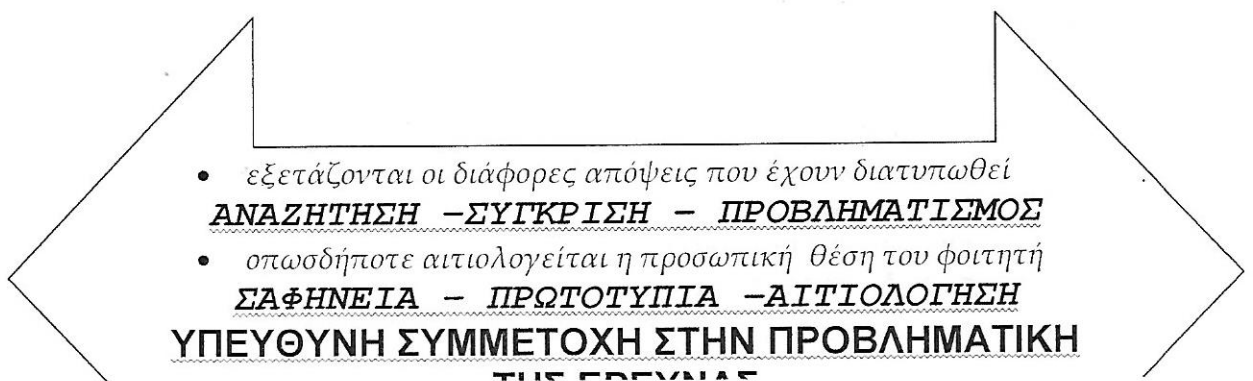
- ⇒ η **μορφή του διαγράμματος** εξαρτάται από το θέμα και το αρχειοθετημένο υλικό
- ⇒ το σωστό **διάγραμμα** πρέπει να είναι **ισορροπημένο**
- ⇒ το σωστό **διάγραμμα** χαρακτηρίζεται από **συμμετρική ανάπτυξη**
- ⇒ η **δομή του διαγράμματος** αποκαλύπτει τη συσχέτιση και τη κατανόηση των επιμέρους στοιχείων του θέματος
- ⇒ το **διάγραμμα** χρησιμεύει και ως πίνακας περιεχομένων

5. Η αρίθμηση των ενότητων

5. Η συγγραφή της εργασίας

- ❑ Ύφος λιτό και συγκρατημένο
- ❑ Προτάσεις σύντομες, σαφείς και περιεκτικές και δίχως υποκειμενικότητα
- ❑ Περιορισμένη χρήση ρητορικών ερωτήσεων και εκφράσεων που δείχνουν απολυτότητα και έλλειψη επαρκούς επιχειρηματολογίας
- ❑ Κατά τη χρήση παραθεμάτων από επιστημονικά έργα πρέπει η διατύπωση του κειμένου να οριοθετεί με ακρίβεια την άποψη του φοιτητή με την ξένη άποψη

Η αισθητική του κειμένου είναι ευθύνη του συγγραφέα και αποδεικνύει:

- ❑ κατανόηση και ενότητα του θέματος
- ❑ αρμονία ανάπτυξης του θέματος
- ❑ μέριμνα για τη διευκόλυνση του αναγνώστη
- ❑ επιστημονική συνείδηση του συγγραφέα

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Στο τέλος της κάθε σελίδας, ή του κεφαλαίου ή του κειμένου (υποσημειώσεις)

ενσωματωμένες στο κυρίως κείμενο, εντός παρενθέσεων

οι παραπομπές μαρτυρούν

- ⇒ το βάθος της έρευνας που έχει γίνει
- ⇒ το κατά πόσον ο συγγραφέας είναι ενήμερος επιστημονικά
- ⇒ την προβληματική της έρευνας
- ⇒ τις διάφορες απόψεις και διχογνωμίες

οι παραπομπές

- ⇒ συμβάλλουν στην τεκμηρίωση των κρίσεων και πληροφοριών που παρατίθενται στο κυρίως κείμενο
- ⇒ βοηθούν τον αναγνώστη να ανατρέξει στις αναφερόμενες πηγές για διασαφήσεις, αναλυτικότερα σχόλια ή περισσότερες πληροφορίες
- ⇒ ενημερώνουν τον αναγνώστη για την πατρότητα ξένων εκφράσεων ή απόψεων που παρατίθενται στο κείμενο, στοιχείο σημαντικό για την καλύτερη διακρίβωση και αποτίμηση του νοήματός τους.

δεν παραλέμπουμε
σε πηγές χωρίς
να τις έχουμε ελέγξει

η αντιγραφή παραπομπών
από κείμενα άλλων πρέπει
να αποφεύγεται

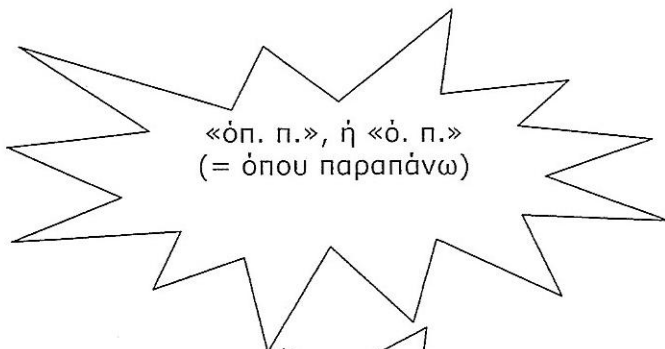
βιβλίο
παραθέτουμε το όνομα του
συγγραφέα (σε ονομαστική
πτώση ή σε γενική πτώση μετά τη
συντομογραφία)
ακολουθεί ο πλήρης τίτλος του
έργου, ο αριθμός, ο τόπος και η
χρονολογία έκδοσης, ο εκδοτικός
οίκος και ο αριθμός της σελίδας

κεφάλαια ή άρθρα σε συλλογική
έκδοση
παραθέτουμε το όνομα του
συγγραφέα, τον τίτλο του κεφαλαίου
ή του άρθρου και στη συνέχεια τα
ονόματα των συγγραφέων ή του
επιμελητή της συλλογικής έκδοσης,
τον πλήρη τίτλο της έκδοσης και τον
αριθμό της σελίδας

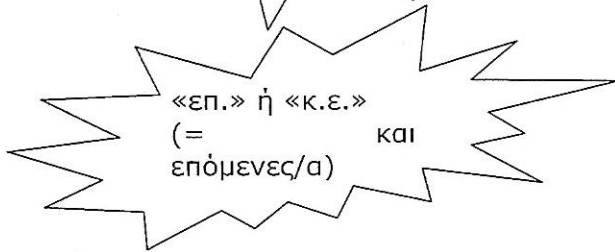
αν η παραπομπή είναι εξαιρετικά
ενδιαφέρουσα, αλλά ο έλεγχός της
είναι δυσχερής (ξενόγλωσση,
παλαιά ή δυσεύρετη πηγή),
μπορούμε να την παραθέσουμε,
αναφέροντας όμως ρητά από πού
την έχουμε αντλήσει

άρθρα σε περιοδικό
παραθέτουμε το όνομα
του συγγραφέα και τον
τίτλο του άρθρου
ακολουθεί
η συντομογραφία του
περιοδικού, ο αριθμός
του τεύχους ή η
χρονολογία, και ο
αριθμός της σελίδας

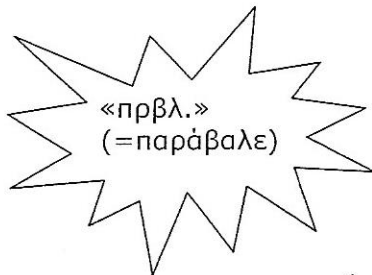
Οι κυριότερες συντομογραφίες
στις παραπομπές

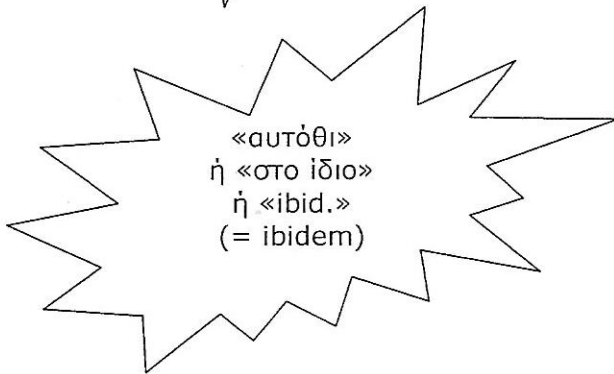
ακολουθεί μετά από το όνομα του συγγραφέα, αντικαθιστά τον τίτλο του ίδιου έργου που έχει αναφερθεί στην αμέσως προηγούμενη παραπομπή ή και σε προηγούμενες παραπομπές

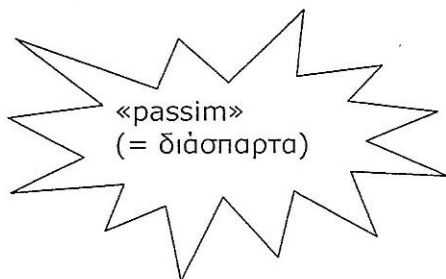
όταν παραπέμπουμε σε περισσότερες διαδοχικές σελίδες

όταν η αναφορά του κυρίως κειμένου παρουσιάζει ομοιότητα ή αναλογία με το περιεχόμενο της πηγής στην οποία παραπέμπουμε

όταν αναφερόμαστε ακριβώς στην ίδια πηγή (ακόμα και σελίδα) με προηγούμενη παραπομπή

για την περίπτωση που όσα αναφέρονται στο κυρίως κείμενο δεν συνδέονται με συγκεκριμένη φράση ή σελίδες του παραπεμπόμενου έργου, αλλά με διάσπαρτα στοιχεία του

**Βιβλιογραφία
ελληνική και ξενόγλωσση**

Παράθεση των βιβλίων κατ' αλφαβητική σειρά:

το όνομα του συγγραφέα, ο πλήρης τίτλος (ο αριθμός του τόμου, ο αριθμός της έκδοσης σε συλλογικά έργα) ο εκδοτικός οίκος, ο τόπος, η χρονολογία έκδοσης (και ο συνολικός αριθμός των σελίδων)

Παράθεση των γενικών εγχειριδίων κατ' αλφαβητική σειρά:

το όνομα του συγγραφέα, ο πλήρης τίτλος (ο αριθμός του τόμου), ο εκδοτικός οίκος, ο τόπος, η χρονολογία έκδοσης και οι σελίδες που χρησιμοποιήθηκαν

Παράθεση των άρθρων κατ' αλφαβητική σειρά:

το όνομα του συγγραφέα, ο πλήρης τίτλος, το περιοδικό που έχει δημοσιευτεί, το τεύχος ή η χρονολογία και οι σελίδες του άρθρου

παράθεση κειμένου: → εντός εισαγωγικών (".....") και απαραίτητα ακολουθεί → όνομα συγγραφέα* - έτος έκδοσης - σελίδες

- στην περίπτωση πολλών συγγραφέων, αναφέρεται μόνο ο πρώτος και ακολουθείται από τη φράση "και συν." ή "et al"
- στην περίπτωση πηγής από το Διαδίκτυο, πρέπει οπωσδήποτε στο τέλος να αναφέρουμε : πρόσβαση ή διαθέσιμο στο 'www.....'